Instanța de fond: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) (jud. Liudmila Holeviţcaia)
Dosarul nr. 3a-1221/24 (2-22075185-02-3a-28102024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

24 iunie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Sîrbu Victoria şi Bostan Angela
Grefier Mazurchevici Maria

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Evtodiev Vitalii asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.03.2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Evtodiev Vitalii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Comisia de Calificare și Evaluare a Experților Judiciari, Comisia de Contestare a rezultatelor examenului de calificare a experților judiciari privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei.

La 30 mai 2022, Evtodiev Vitalii a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Comisiei de Calificare și Evaluare a Experților Judiciari, Comisiei de Contestare a rezultatelor examenului de calificare a experților judiciari, prin care a solicitat:

- anularea refuzului Comisiei de Contestare a rezultatelor examenului de calificare a experților judiciari de a examina și satisface cererea din 22.04.2024;

- anularea hotărîrii Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari din 08.04.2022 prin care a fost retrasă și anulată Hotărîrea Comisiei de Calificare și evaluare a experților judiciari din 04.10.2021 privind atribuirea calității de expert judiciar dlui Evtodiev Vitalii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 31.05.2022 s-a acordat termen reclamantului pentru lichidarea neajunsurilor și anume concretizarea pârâtului în calitate de autoritate publică, deoarece Comisiile de Calificare și Evaluare a Experților Judiciari și de Contestare, nu au personalitate juridică distinctă (f.d.12-13).

Astfel, la 23.06.2023, reclamantul întru lichidarea neajunsurilor a depus o cerere de concretizare prin care a indicat în calitate de pârât și Ministerul Justiției și a solicitat:

- anularea refuzului Comisiei de Contestare a rezultatelor examenului de calificare a experților judiciari de a examina și satisface cererea din 22.04.2024;
- anularea hotărârii Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari din 08.04.2022 prin care a fost retrasă și anulată Hotărârea Comisiei de Calificare și evaluare a experților judiciari din 04.10.2021 privind atribuirea calității de expert judiciar dlui Evtodiev Vitalii.

În argumentarea cererii de concretizare formulate, reclamantul a invocat că, în fapt, la 04.10.2021, în urma participării la examenele de calificare în calitate de expert judiciar la specialitatea de expertiză 15.03, Comisia de Calificare şi Evaluare a experților judiciari a Hotărât: *„Domnul Evtodiev Vitalii a promovat examenul de calificare şi se atribuie calitatea de expert judiciar de categoria a treia pentru specialitatea de expertiză 15.03 Cercetarea obiectelor imobiliare, materialelor de construcţii şi a documentelor conexe.”*

Ulterior, în baza respectivei Hotărâri, datorită faptului că au fost ignorate prevederile pct.42 al Regulamentului privind condițiile de desfășurare şi promovare a examenului de calificare pentru atribuirea calității de expert judiciar şi a modelului licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar aprobat prin HG nr.1411 din 27.12.2016 şi anume „Președintele Comisiei de calificare şi evaluare remite ministrului justiției hotărârile în privința candidaților ce au promovat examenul de calificare, în vederea eliberării licențelor pentru obținerea calității de expert judiciar”, Evtodiev Vitalii a fost nevoit să adreseze o cerere prin care a solicitat eliberarea licenței în rezultatul Hotărîrii Comisiei de Calificare şi Evaluare a experților judiciari din 04.10.2021, cerere ce a rămas fără nici o soluționare din partea autorității.

La 21.04.2022, accesând portalul oficial al ministerului justiției al RM, la rubrica „experților judiciari” a depistat Hotărârea Comisiei de calificare şi evaluare a experților judiciari din 08.04.2022, prin care s-a Hotărât: „A retrage şi anula Hotărîrea Comisiei de Calificare şi evaluare a experților judiciari din 04.10.2021 privind atribuirea calității de expert judiciar d-lui Evtodiev Vitalii. Domnul Evtodiev Vitalii nu se admite la examenul de calificare”.

Astfel, având în vedere dezacordul reclamantului total atât cu respectiva hotărâre, cât și cu acțiunile comisiei, la 22.04.2022 a înaintat o contestare/cerere

prealabilă asupra acesteia, considerînd această Hotărîre ca fiind una absolut ilegală, abuzivă şi adoptată cu grave vicii fundamentale, care îi afectează grav drepturile constituționale.

În opinia reclamantului, nulitatea absolută a hotărârii citate, se atestă doar prin simplul fapt că, deși a fost vizat nemijlocit în respectiva procedură şi în fapt în cadrul acesteia s-au examinat drepturile lui, cu desăvârșire nu a cunoscut despre existenta faptului pornirii acesteia, prin ce în mod direct şi flagrant i s-au lezat drepturile constituționale, şi în special indică la dreptul de apărare drept de car a fost lipsit totalmente.

În continuare în lipsa cunoștinței cu materialele dosarului administrativ, în mod evident că reclamantul indică că nu se poate expune asupra tuturor argumentelor invocate întru retragerea „drepturilor sale" şi inclusiv nu se poate expune asupra respectării procedurii în sine de examinare a acestor subiecte, dar din conținutul Hotărârii contestate, se atestă că singurul temei de anularea drepturilor sale, fiind invocat „în legătură cu apariția noilor circumstanțe (actele judecătorești emise în privința lui Evtodiev Vitalii, pe cauza penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 al CP" poate cu certitudine menționa că această hotărâre este una absolut ilegală de drept şi de fapt, or, potrivit practicii judiciare precum şi doctrinei legislative se consideră că „apariție de noi circumstanțe" circumstanțe care au apărut după data producerii efectelor juridice în urma unei acțiuni/emiterea unor acte etc..., dar în cazul său „apariția" invocată sub nici o formă nu poate fi încadrată în speță, or, Hotărârea de admiterea sa în profesia de expert judiciar, a fost adoptată la data de 04.10.2021, pe când se face trimitere cu titlu de „circumstanțe noi apărute" la niște acte judecătorești adoptate încă din anul 2012, fapt ce indiscutabil atestă ilegalitatea „repunerii în discuție" a drepturilor sale de a exercita profesia de expert judiciar şi reluării examinării acestor chestiuni în baza temeiurilor invocate (ca fiind noi circumstanțe apărute) temeiuri de altfel care în viziunea sa au fost introduse intenționat cu caracter pur formal şi declarativ de a crea aparența legalității întregului proces.

Menționează reclamantul că, argumentele aduse de comisie, sunt total deplasate de la cadrul juridic al Republicii Moldova, or, el într-adevăr a fost vizat într-o cauză penală conform art.312 al CP al RM, dar urmează a fi reținut că respectivul proces a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, fără a fi adoptată o sentință condamnare a sa, iar acest fapt se atestă inclusiv prin Certificatul de Cazier detaliat eliberat de MAI al RM, potrivit căruia reclamantul nu a fost tras la răspundere penală, nu are antecedente penale stinse sau nestinse şi nici nu este anunțat în căutare pe teritoriul RM".

Subliniază reclamantul că nu a recepționat nici un răspuns şi/sau careva notificare cu privire la examinarea contestației/cererii prealabile înaintate într-u dezacord cu actele şi acțiunile pârâților-ba mai mult că aceștia nici nu au remis în

adresa reclamantului, pentru a face cunoștință hotărârea din data de 08.04.2022, în continuare tăinuind aceste grave abuzuri admise.

Având în vedere faptul că față de Evtodiev Vitalii în mod cert s-au admis grave abuzuri, or, nu se supune nici unei critici legale situația în care autoritatea a reluat o procedură prin care acestuia i s-au acordat anumite drepturi, fără a informa persoana despre acest fapt, fără ai asigura garanțiile minime de apărare, garanții consfințite atât în Codul administrativ cât în Constituția RM, anulează actul ce a acordat drepturi acestei persoane, iar într-un final pentru acoperire acestor abuzuri nici nu comunică cel puțin formal persoanei despre aste acțiuni limitatoare de drepturi.

Neoferirea unui răspuns clar la problemele şi argumentele invocate de către reclamant în contestare/cerere prealabilă de asemenea constituie o gravă încălcare.

<u>Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.03.2024, acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Evtodiev Vitalii împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, Comisia de Calificare şi Evaluare a Experților Judiciari, Comisia de Contestare a rezultatelor examenului de calificare a experților judiciari, privind anularea hotărârii Comisiei de Calificare şi evaluare a experților judiciari din 08.04.2022, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a apelului.</u>

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 18.03.2024, Evtodiev Vitalii a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.03.2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 13.03.2024, iar cererea de apel a fost depusă la 18.03.2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Evtodiev Vitalii a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost comunicată apelantului la data de 22.04.2024, iar motivarea apelului a fost depusă la 22.04.2024, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În motivarea apelului, Evtodiev Vitalii a reiterat argumentele fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată. A solicitat anularea hotărârii instanței de fond cu pronunţarea unei decizii de admitere integrală a acţiunii.

Argumentele participanților la proces:

Apelantul Evtodiev Vitalii și reprezentantul său, avocatul Ipatii Denis, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat.

Prin cererea din 23.06.2025, avocatul Ipatii Denis a solicitat amînarea ședinței de judecată pe motiv că este implicat în cadrul unei acțiuni procesuale la Procuratura mun. Bălți.

Completul judiciar a apreciat ca neîntemeiată cererea menționată, or reieșind din prevederile art. 206 alin. (5) CPC, neprezentarea în şedinţă de judecată a reprezentantului, sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanţa poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

În speță, se reține că anterior, la data de 25.03.2025, avocatul Ipatii Denis a mai depus o cerere de amînare a ședinței, care a fost admisă de Completul de judecată.

Din considerentele menționate instanța de apel, aplicând reglementările art. 218; 239 Cod Administrativ a dispus examinarea cauzei în absența apelantului și a reprezentantului său.

Restul participanților la proces în ședința instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deși au fost înștiințați legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art.239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența acestora.

Studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, precum și cercetând din oficiu starea de fapt în baza tuturor probelor administrate la caz, Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul declarat de Evtodiev Vitalii este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.03.2024, din următoarele considerente.

<u>Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:</u>

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu

prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, potrivit hotărârii Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari privind atribuirea calității de expert judiciar din 04 octombrie 2021: *„domnul Eftodiev Vitalii a promovat examenul de calificare şi se atribuie calitatea de expert judiciar de categoria a treia pentru specialitatea de expertiză 15.03 Cercetarea obiectelor imobiliare, materialelor de construcţii şi a documentelor conexe.”* (f.10-11 din dosarul administrativ)

La 08.10.2021, Eftodiev Vitalii a depus Ministerului Justiției cerere privind eliberarea licenței cu anexa la specialitatea respectivă, precum și includerea în Registrul de stat al experților Judiciari. (f.12 din dosarul administrativ)

Potrivit scrisorii Ministerului Justiției nr.***** din 30.12.2021, în urma recepționării actelor judecătorești emise pe cauza penală privind învinuirea lui Evtodiev Vitalii de comiterea infracțiunii prevăzută de art.312 alin.(1) din Codul Penal al RM și în legătură cu apariția noilor circumstanțe, Ministerul Justiției a remis în adresa Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari actele judecătorești pentru reexaminare în vederea corespunderii cu reputația ireproșabilă a candidatului Evtodiev Vitalii (f.66 din dosarul administrativ).

Astfel, potrivit hotărîrii Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari din 08 aprilie 2022, în contextul demersurilor Ministerului Justiţiei nr.***** din 30.12.2021 şi nr.05/269 din 23.03.2022 adresate Comisiei de calificare şi evaluare a experţilor judiciari şi preşedintelui Comisiei, pentru reluarea procedurii privind desfăşurarea şi promovarea examenului de calificare pentru atribuirea calităţii de expert judiciar dlui Evtodiev Vitalii în vederea constatării faptului întrunirii condiţiilor prevăzute la art.40 alin.(3) lit.a) din Legea nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar; pct.3 a Capitolului II din Regulamentul privind condiţiile de desfăşurare şi promovare a examenului de calificare pentru atribuirea calităţii de expert judiciar, Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1411/2016 în legătură cu apariţia noilor circumstanţe (actele judecătoreşti emise în privinţa lui Evtodiev Vitalii, pe cauza penală de comiterea infracţiunii prevăzute de art.312 alin.(1) din Codul penal al Republicii Moldova) şi în conformitate cu prevederile art.170 alin.(5); art.144 alin.(2) lit.b) din Codul administrativ nr.116/2018, având în vedere că dl Evtodiev Vitalii nu întruneşte condiţiile prevăzute la art.40 alin.(3) lit.a) din Legea nr.68/2016 cu privire la

expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar, în conformitate cu p.41 din Regulamentul privind condiţiile de desfăşurare şi promovare a examenului de calificare pentru atribuirea calităţii dc expert judiciar, Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului1411/2016, Comisia a hotărît: 1.A retrage şi anula Hotărârea Comisiei de calificare şi evaluare a experţilor judiciari din 04 octombrie 2021 privind atribuirea calităţii de expert judiciar dlui Evtodiev Vitalii. 2.Domnul Evtodiev Vitalii nu se admite la examenul de calificare (f.75-76 din dosarul administrativ).

Nefiind de acord cu Hotărîrea Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari din 08.04.2022, prin care a fost retrasă și anulată Hotărîrea Comisiei de Calificare și evaluare a experților judiciari din 04.10.2021 privind atribuirea calității de expert judiciar d-lui Evtodiev Vitalii, ultimul a contestat-o cu cerere prealabilă (f.d.10).

Dat fiind faptul că o decizie referitor la cererea prealabilă specificată supra de către autoritatea publică pârâtă, cât și a Comisiilor din cadrul autorității pârâte nu a fost emisă, Evtodiev Vitalii a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune prin care a solicitat:

- anularea refuzului Comisiei de Contestare a rezultatelor examenului de calificare a experților judiciari de a examina și satisface cererea din 22.04.2024;
- anularea hotărârii Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari din 08.04.2022 prin care a fost retrasă și anulată Hotărârea Comisiei de Calificare și evaluare a experților judiciari din 04.10.2021 privind atribuirea calității de expert judiciar dlui Evtodiev Vitalii.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în contestare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, hotărârea Comisiei de Calificare şi evaluare a experților judiciari din 08.04.2022- constituie un act administrativ individual defavorabil reclamantului.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare

prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Articolul 64. *Refuzul sau nesoluționarea în termen a unei cereri*

(1) Autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege.

(2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, se atestă că anterior sesizării instanței de contencios administrativ cu prezenta acțiune, Evtodiev Vitalii a respectat procedura prealabilă.

O decizie referitor la cererea prealabilă de către autoritatea publică pârâtă, cât și a Comisiilor din cadrul autorității pârâte nu a fost emisă.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

(2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Evtodiev Vitalii la 30.05.2022, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre

examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

Referitor la fondul acțiunii.

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Instanța de fond, prin hotărîrea din 13.03.2024, a conchis asupra netemeiniciei acțiunii în contencios administrativ înaintată de Evtodiev Vitalii.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, apreciază hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.03.2024, ca fiind întemeiată din considerentele ce vor fi expuse încontinuare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

Legea cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar, nr. 68
din 14.04.2016:

Articolul 1. Domeniul reglementării

Prezenta lege stabileşte principiile activităţii de expertiză judiciară, modul de realizare a expertizelor judiciare, procedura de admitere în profesia de expert judiciar, statutul expertului judiciar, formele de organizare a activităţii de expertiză judiciară.

Articolul 40. Cerinţe pentru exercitarea activităţii de expert judiciar

(1) Poate obţine calitatea de expert judiciar persoana care întruneşte următoarele condiţii:

a) este cetăţean al Republicii Moldova;

b) cunoaşte limba română;

c) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciare sub forma tutelei;

d) are diplomă de studii superioare de licenţă sau echivalentul acesteia în specialitatea pentru care solicită calificarea de expert judiciar; pentru obţinerea calităţii de expert judiciar în domeniul expertizei medico-legale sau psihiatrico-legale – diplomă de studii superioare de specialitate şi de studii postuniversitare de rezidenţiat/de master; pentru obţinerea calităţii de expert judiciar în domeniul expertizelor judiciare criminalistice – diplomă de studii superioare de licenţă sau un act echivalent acesteia şi certificatul de calificare în specializarea respectivă;

e) corespunde condiţiilor prevăzute la alin. (3), dacă este cazul;

f) a efectuat un stagiu profesional în specialitatea de expertiză pentru care solicită calificarea de expert judiciar;

g) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuţiilor de expert judiciar în specializarea pentru care solicită calificarea de expert judiciar;

h) nu are antecedente penale;

i) are reputaţie ireproşabilă;

j) a susţinut examenul de calificare.

(3) Nu se consideră ca avînd reputaţie ireproşabilă şi nu se admite la examenul de calificare persoana:

a) care a fost anterior declarată vinovată de săvîrşirea unei infracţiuni cu intenţie printr-un act judecătoresc definitiv;

Articolul 43. Obţinerea calităţii de expert judiciar

(1) Calitatea de expert judiciar se dobîndeşte de către persoana care a promovat examenul de calificare, susţinut în faţa Comisiei de calificare şi evaluare a experţilor judiciari (denumită în continuare Comisie de calificare şi evaluare), formată de Ministerul Justiţiei.

(2) La examenul de calificare este admisă persoana care întruneşte condiţiile prevăzute la art. 40 alin. (1) şi care a depus, la instituţia publică de expertiză judiciară corespunzătoare, următoarele acte:

a) cererea de admitere la examen;

b) copia buletinului de identitate;

c) după caz, potrivit prevederilor art. 40 alin. (1) lit. d), copia diplomei de studii superioare de licenţă în specialitatea pentru care solicită calificarea de expert judiciar sau a unui act echivalent acesteia ori copia diplomei de studii superioare de specialitate şi de studii postuniversitare de rezidenţiat/de master, sau, respectiv, copia diplomei de studii superioare de licenţă ori a unui act echivalent acesteia şi a certificatului de calificare în specializarea corespunzătoare;

e) copia carnetului de muncă, dacă este cazul;

f) cazierul judiciar;

g) certificatul medical;

h) declaraţia pe proprie răspundere privind reputaţia ireproşabilă.

Articolul 64. Pierderea calităţii de expert judiciar

(1) Pierderea calităţii de expert judiciar intervine în următoarele cazuri:

d) existența unei hotărîri judecătorești irevocabile prin care se constată vinovăţia expertului pentru comiterea unei infracţiuni;

Regulamentul privind condiţiile de desfăşurare şi promovare a examenului de calificare pentru atribuirea calităţii de expert judiciar, anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr.1411 din 27 decembrie 2016:

1. Prezentul Regulament stabileşte modul de desfăşurare şi promovare a examenului de calificare pentru atribuirea calităţii de expert judiciar (în continuare – *examen de calificare*), precum şi procedura de contestare a rezultatelor acestuia.

2. Examenul de calificare este organizat de Comisia de calificare şi evaluare a experţilor judiciari (în continuare – *Comisie de calificare şi evaluare*) şi se desfăşoară în cadrul şedinţei acesteia.

3. La examenul de calificare este admisă persoana care întruneşte condiţiile prevăzute la art. 40 alin. (1)-(3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar.

4. Persoana care solicită atribuirea calităţii de expert judiciar (în continuare – *candidat*), pentru admiterea la examenul de calificare depune, în termen de 30 de zile de la momentul plasării anunţului despre organizarea examenului de calificare, cererea de admitere la examenul de calificare, împreună cu actele enumerate la art. 43 alin. (2) lit. b)-h) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016, precum şi: (...).

41. Candidatul prevăzut la art. 40 alin. (5) din Legea nr.68 din 14 aprilie 2016, suplimentar actelor enumerate la art. 43 alin. (2) din aceeaşi lege, cu excepţia cererii de admitere la examen, va depune la Ministerul Justiţiei şi actul ce confirmă titlul de doctor, doctor habilitat sau academician în specialitatea de expertiză pentru care solicită atribuirea calităţii de expert judiciar. Hotărîrea în privinţa candidatului se ia de către Comisia de calificare şi evaluare, în modul prevăzut de Regulamentul privind activitatea Comisiei de calificare şi evaluare a experţilor judiciari, **după verificarea tuturor actelor depuse şi examinarea întrunirii condiţiilor pentru obţinerea calităţii de expert judiciar, conform art. 40 alin. (1) lit. a)-c), e), g)-i) şi art. 40 alin. (2) din legea numită.**

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, potrivit hotărârii Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari privind atribuirea calității de expert judiciar din 04 octombrie 2021: *„domnul Eftodiev Vitalii a promovat examenul de calificare și se atribuie calitatea de expert judiciar de categoria a treia pentru specialitatea de expertiză 15.03 Cercetarea obiectelor imobiliare, materialelor de construcții și a documentelor conexe.”* (f.10-11 din dosarul administrativ)

La 08.10.2021, Eftodiev Vitalii a depus Ministerului Justiției cerere privind eliberarea licenței cu anexa la specialitatea respectivă, precum și includerea în Registrul de stat al experților Judiciari. (f.12 din dosarul administrativ)

Potrivit sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08.10.2012, instanța de judecată a hotărât: pe Eftodiev Vitalii, în conformitate cu art.60 CP RM, a elibera de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal pe

cauza dată, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală. (f.16-17 din dosarul administrativ)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013, a fost casată parțial sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08.10.2012 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță: **Eftodiev Vitalii se recunoaște vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(1) Cod penal. În conformitate cu art.60 Cod penal, a fost eliberat Eftodiev Vitalii de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal pe cauza dată, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspunderea penală.** (f.18-25 verso dosar administrativ).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15.01.2014, s-a decis asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2013 și sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08 octombrie 2012, de către inculpatul Eftodiev Vitalii, în propria cauză penală, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art.430 Cod de procedură penală. (f.26-28 dosar administrativ)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26.06.2014, s-a decis asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat de către avocatul Malanciuc Ion în numele condamnatului Eftodiev Vitalii împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08 octombrie 2012, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 15 ianuarie 2014, în cauza penală privindu-l pe Eftodiev Vitalii, ca fiind vădit neîntemeiat. (f.29-33 din dosarul administrativ)

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 09.11.2015, a fost respinsă cererea lui Eftodiev Vitalii de revizuire a sentinței Judecătoriei Buiucani din 08.10.2012, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013, deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 15.01.2014, deciziei Plenului Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 17.07.2014, ordonanței din 04.12.2009 emise de către Procurorul mun.Chișinău Croitoru Sergiu. (f. 34-36 din dosarul administrativ)

Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.06.2016, a fost casată sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 09.11.2015 prin care a fost respinsă cererea inculpatului Eftodiev Vitalii de revizuire a sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08.10.2012, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013, deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 15.01.2014, deciziei Plenului Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 17.07.2014, ordonanței din 04.12.2009 emise de către Procurorul mun.Chișinău, Croitoru Sergiu și s-a dispus judecarea din nou a cauzei. (f.37-38 din dosarul administrativ)

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14.04.2017, a fost menținută sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 09.11.2015, prin care a fost respinsă cererea lui Eftodiev Vitalii, privind revizuirea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08.10.2012, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013, deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 15.01.2014, deciziei Plenului Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 17.07.2014 și ordonanței din 04.12.2009 emise de către Procurorul mun.Chișinău Croitoru Sergiu, în privința lui Eftodiev Vitalii, învinuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(1) Cod penal.

Prin încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 26.06.2017, au fost corectate omisiunile din decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14.04.2017, după cum urmează: Din dispozitivul deciziei Curţii de Apel Chişinău din 14 aprilie 2017, (abzațul I) sintagma: „Respinge ca nefondat apelul avocatului Dudulica Liubomir în interesele inculpatului Evtodiev Vitalii Moisei” se înlocuieşte cu sintagma: „Respinge ca neîntemeiată cererea de revizuire declarată de avocatul Malanciuc Ion în interesele lui Evtodiev Vitalii Moiesei”, iar sintagma (abzațul II) „Judecătoriei Buiucani mun.Chişinău din 09 noiembrie 2015, prin care a fost respinsă cererea lui Evtodiev Vitalii Moisei privind revizuirea sentinţei” se exclude (f.43-44 din dosarul administrativ).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21.11.2017, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 14 aprilie 2017 şi încheierea Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 26 iunie 2017, în cauza penală în privinţa lui Evtodiev Vitalii şi dispusă rejudecarea cauzei în aceiaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată (f.45-51 din dosarul administrativ).

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27.03.2018, a fost menținută fără modificări sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 09 noiembrie 2015, prin care cererea cet. Evtodiev Vitalii de revizuire a sentinței Judecătoriei Buiucani din 08.10.2012, deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 11.03.2013, deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 15.01.2014, deciziei Plenului Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 17.07.2014, ordonanței din 04.12.2009 emise de către Procurorul mun.Chișinău, Croitoru S., a fost respinsă. (f.52-60 din dosarul administrativ)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26.09.2018, s-a decis asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Dudulica Liubomir în interesele condamnatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe Evtodiev Vitalii, ca vădit neîntemeiat. (f. 61-65 din dosarul administrativ)

Potrivit certificatului de cazier detaliat, eliberat la 24.12.2021, Evtodiev Vitalii nu a fost tras la răspundere penală, nu are antecedente penale stinse sau nestinse și nu este anunțat în căutare pe teritoriul Republicii Moldova (f.d.43).

Potrivit scrisorii Ministerului Justiției nr.***** din 30.12.2021, în urma recepționării actelor judecătorești emise pe cauza penală privind învinuirea lui Evtodiev Vitalii de comiterea infracțiunii prevăzută de art.312 alin.(1) din Codul Penal al RM și în legătură cu apariția noilor circumstanțe, Ministerul Justiției a remis în adresa Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari actele judecătorești pentru reexaminare **în vederea corespunderii cu reputația ireproșabilă a candidatului Evtodiev Vitalii** (f.66 din dosarul administrativ).

Astfel, potrivit hotărîrii Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari din 08 aprilie 2022, în contextul demersurilor Ministerului Justiţiei nr.***** din 30.12.2021 şi nr.***** din 23.03.2022 adresate Comisiei de calificare şi evaluare a experţilor judiciari şi preşedintelui Comisiei, pentru reluarea procedurii privind desfăşurarea şi promovarea examenului de calificare pentru atribuirea calităţii de expert judiciar dlui Evtodiev Vitalii în vederea constatării faptului întrunirii condiţiilor prevăzute la art.40 alin.(3) lit.a) din Legea nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar; pct.3 a Capitolului II din Regulamentul privind condiţiile de desfăşurare şi promovare a examenului de calificare pentru atribuirea calităţii de expert judiciar, Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1411/2016 în legătură cu apariţia noilor circumstanţe (actele judecătoreşti emise în privinţa lui Evtodiev Vitalii, pe cauza penală de comiterea infracţiunii prevăzute de art.312 alin.(1) din Codul penal al Republicii Moldova) şi în conformitate cu prevederile art.170 alin.(5); art.144 alin.(2) lit.b) din Codul administrativ nr.116/2018, având în vedere că dl Evtodiev Vitalii nu întruneşte condiţiile prevăzute la art.40 alin.(3) lit.a) din Legea nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar, în conformitate cu p.41 din Regulamentul privind condiţiile de desfăşurare şi promovare a examenului de calificare pentru atribuirea calităţii de expert judiciar, Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1411/2016, Comisia a hotărît: 1.A retrage şi anula Hotărârea Comisiei de calificare şi evaluare a experţilor judiciari din 04 octombrie 2021 privind atribuirea calităţii de expert judiciar dlui Evtodiev Vitalii. 2.Domnul Evtodiev Vitalii nu se admite la examenul de calificare (f.75-76 din dosarul administrativ).

Or, ca urmare a prezentării actelor judecătorești, s-a constatat faptul că Evtodiev Vitalii nu a întrunit condițiile pentru participare la examenul de calificare prevăzute la art.40 alin.(1)–(3) din Legea nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar, care prevede că poate obține calitatea de expert judiciar persoana care întrunește următoarele condiţii: ***i) are reputație ireproșabilă; (3) Nu se consideră ca având reputație ireproșabilă şi nu se admite la examenul de calificare persoana: a) care a fost anterior declarată vinovată de săvîrşirea unei infracţiuni cu intenţie printr-un act judecătoresc definitiv.***

Art.144 din Codul administrativ, prevede că, (1) Un act administrativ individual ilegal favorabil poate fi retras în tot sau în parte cu efect pentru viitor sau trecut, chiar și după ce a devenit incontestabil, numai în condițiile limitărilor stabilite la alin. (2)–(6).

(2) Un act administrativ individual ilegal favorabil prin care se acordă o prestație bănească periodică sau unică ori o prestație materială sau care reprezintă condiția pentru aceasta nu poate fi retras dacă beneficiarul a avut încredere în existența actului administrativ și, luînd în considerare interesul public, se cere protejarea încrederii privind retragerea. De regulă, încrederea se impune a fi protejată atunci cînd beneficiarul a consumat prestațiile făcute sau a decis în privința unei disponibilități patrimoniale pe care nu o mai poate revoca sau o poate revoca numai cu dezavantaje inacceptabile. Beneficiarul nu poate invoca încrederea dacă:

b) actul administrativ se bazează pe date în esență eronate sau incomplete pe care beneficiarul le-a prezentat intenționat sau din neglijență gravă;

(6) Dacă autoritatea publică află despre fapte care justifică retragerea unui act administrativ individual ilegal favorabil, atunci retragerea este admisă doar în decursul unui an din momentul în care autoritatea publică competentă conform art. 148 află despre toate faptele necesare unei decizii de retragere.

Completul judiciar reține că prin acțiunea și apelul depus Evtodiev Vitalii susține că, la emiterea actului administrativ contestat a fost lipsit totalmente de dreptul de apărare prin neinformare; nu a fost vizat nemijlocit în procedura de reluare (din oficiu) a examinării cazului său; Comisia a invocat ca temei de anulare "apariția noilor circumstanțe" - acte judecătorești pe o cauză penală care fuseseră adoptate încă din anul 2012 (deci, nu erau circumstanțe noi apărute), în acest sens subliniind că procesul penal a fost încetat în legătură cu termenul de prescripție, fără a fi adoptată o sentință de condamnare, iar Cazierul detaliat atesta că nu avea antecedente penale stinse sau nestinse.

Instanța de apel va aprecia ca neîntemeiate argumentele apelantului. Or art. 40 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 68/2016 stipulează: „Nu se consideră ca având reputaţie ireproşabilă persoana care **a fost anterior declarată vinovată de săvîrşirea unei infracţiuni cu intenţie printr-un act judecătoresc definitiv**.”

La caz, instanța de fond just a statuat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013, a fost casată parțial sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 08.10.2012 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță: **Eftodiev Vitalii se recunoaște vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(1) Cod penal. În conformitate cu art.60 Cod penal, a fost eliberat Eftodiev Vitalii de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului**

penal pe cauza dată, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspunderea penală. (f.18-25 verso dosar administrativ).

Respectiv, decizia Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013 reprezintă un act judecătoresc definitiv prin care Evtodiev Vitalii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(1) Cod penal, care prescrie fapta: *Prezentarea, cu bunăştiinţă, a declaraţiei mincinoase de către martor sau partea vătămată, a concluziei false de către specialist sau expert, a traducerii sau a interpretării incorecte de către traducător sau interpret, dacă această acţiune a fost săvîrşită în cadrul procesului civil, procesului penal, procesului contravenţional sau în instanța de judecată internațională(...)*.

Prin urmare, atît autoritatea publică, cît și instanța de fond întemeiat au constat că recunoașterea vinovăției în comiterea infracțiunii imputate – prin act judecătoresc devenit irevocabil, este incompatibilă cu funcția pe care reclamantul dorește să o obțină, de expert judiciar.

Mai mult, reieșind din decizia Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013, se atestă că fapta de care a fost recunoscut vinovat Evtodiev Vitalii, a fost comisă în urma exercitării funcției sale anterioare de expert judiciar al Centrului Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, și anume: Colegiul Penal a constatat că: *„ Evtodiev Vitalii, activând în funcția de expert al Centrului Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, având scopul prezentării cu bună-știință a concluziei false, fiind preîntâmpinat de răspunderea pe care o poartă pentru prezentarea cu bună știință a concluziei false, în cadrul urmăririi penale pe cauza penală 2007978004, executând expertiza tehnică inginerească și de evaluare a construcției, prin raportul de expertiză nr.1643 din 12.12.2007 a prezentat concluzii false privind costul real al volumului lucrului executat de către SRL„Magic VS”, la reconstruirea cinematografului „Flacăra” din mun.Chişinău, str.I.Creangă, 49, indicând ca urmare a verificării actelor de predare-primire a lucrărilor şi cercetări la faţa locului a obiectivului nominalizat, valoarea lucrărilor executate de 8790831 lei, precum şi depistarea de lucrări necalitative în valoare de 833733 lei, excluzând intenționat costul lucrărilor real executate la reconstrucția obiectivului nominalizat îndeplinite conform proceselor-verbale de primire-predare a lucrărilor de construcție pentru lunile martie-aprilie 2002, care constituie valoarea de 1305774 lei (...)”*(f.21 verso din dosarul administrativ).

Reclamantul/apelant invocă faptul că a fost eliberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție (Hotărârea Judecătoriei din 08.10.2012 și Decizia Curții de Apel din 11.03.2013). De asemenea, Cazierul detaliat atesta că nu avea antecedente penale stinse sau nestinse.

În acest context instanța de apel va sublinia că, deși persoana a fost eliberată de executarea pedepsei sau de răspundere (din motive precum prescripția), prin

decizia Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013, Eftodiev Vitalii a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.312 alin. (1) Cod penal.

În speță, argumentul juridic principal care susține legalitatea hotărârii Comisiei de Calificare și evaluare a experților judiciari din 08.04.2022, se întemeiază pe interpretarea strictă și teleologică a cerinței de reputație ireproșabilă, așa cum este prevăzută la art. 40 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 68/2016.

Legea nr. 68/2016, care reglementează profesia de expert judiciar, impune un standard înalt de etică și moralitate. Criteriul de reputație ireproșabilă este încălcat expres dacă persoana "a fost anterior declarată vinovată de săvîrşirea unei infracţiuni cu intenţie printr-un act judecătoresc definitiv".

În speță, Decizia Curții de Apel Chișinău din 11.03.2013 constituie un act judecătoresc definitiv prin care Evtodiev Vitalii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii de la art. 312 alin. (1) Cod penal (Falsul în acte publice). Prin urmare, condiția normei speciale de la art. 40 alin. (3) lit. a) este întrunită la nivelul elementelor sale constitutive.

Argumentul juridic analizat respinge poziția de apărare a reclamantului, care se bazează pe faptul eliberării de răspundere penală în baza intervenției termenului de prescripție și pe faptul că nu figura cu antecedente penale nestinse în Cazierul detaliat. Or, eliberarea de răspundere penală datorită prescripției (art. 60 CP al RM) este o cauză care înlătură tragerea la răspundere penală, dar nu înlătură constatarea judecătorească a vinovăției pentru fapta comisă. Cazierul penal "curat" atestă lipsa sancțiunilor penale active, dar nu anulează existența hotărârii definitive care a reținut vinovăția pentru o faptă intenționată.

Totodată, Compltetul judiciar subliniază că, Legea nr. 68/2016 nu urmărește sancționarea penală (care este stinsă prin prescripție), ci urmărește protejarea calității profesiei de expert judiciar. Din perspectiva profesiei, o persoană declarată vinovată de o infracțiune intenționată (precum falsul, care afectează în mod direct încrederea publică) este, prin definiție, incompatibilă cu exigențele de probitate profesională, indiferent de soarta pedepsei.

Instanța de fond a reținut, în mod corect, că, deși reclamantul a beneficiat de prescripția răspunderii penale, statutul său de persoană declarată vinovată de o infracțiune intenționată a rămas neatins prin actul judecătoresc definitiv din 2013.

Această constatare este suficientă pentru a fi activat mecanismul de la art. 40 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 68/2016, justificând legalitatea hotărârii Comisiei din 08.04.2022 de a retrage calitatea de expert judiciar pe motiv de neîndeplinire a condiției de reputație ireproșabilă.

Întrucât îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 40 din Lege este obligatorie pentru admiterea și menținerea calității de expert judiciar (art. 3 din Regulament), iar Decizia Curții de Apel din 2013 confirmă neîndeplinirea condiției de reputație ireproșabilă, înstanța de fond just a statuat că Hotărârea Comisiei din 08.04.2022,

este perfect legală și întemeiată, fiind o măsură corectivă esențială pentru protejarea probității profesionale.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către Evtodiev Vitalii în cererea de apel sunt lipsite de substanță juridică obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, instanța de apel concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelant poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialul probator prezentat în raport cu starea de fapt reținută la caz, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de Evtodiev Vitalii şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.03.2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Evtodiev Vitalii, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13.03.2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Sîrbu Victoria

Bostan Angela